

soudem, že jde pouze o přešupek §u 3 zákona o maření exekuce, a ne o čin spáchaný z důvodů nízkých a nečestných, pro otázku přípustnosti podmíněného odsouzení zcela lhostejnou. Druhý odstavec §u 2 zákona sice stanoví, kdy omezení prvního odstavce neplatí, avšak v tomto případě není žádný z těchto předpokladů splněn. Z ustanovení obou těchto odstavců §u 2 jest zřejmo, že úmysl zákonodárcův směřoval k tomu, by pachatel, který byl již dříve (než spáchal nový čin) odsouzen pro trestný čin, spáchaný z pohnutek nízkých a nečestných, mohl býti znovu podmíněně odsouzen teprve po uplynutí jisté minimální doby od posledního odsouzení, bez ohledu na to, jakého druhu je nový čin a z jakých pohnutek byl spáchan. V tomto případě obžalovaný, byv dřívějším rozsudkem odsouzen pro čin spáchaný z pohnutek nízkých a nečestných podmíněně se zkušební lhůtou dvouletou, mohl by býti podle druhého odstavce §u 2 zákona odsouzen podmíněně pro nový čin teprve po uplynutí 10 let, počínaje okamžikem, kdy bylo vysloveno, že se osvědčil, případně kdy byl trest vykonán, nebo pravoplatně prominut, nebo jeho výkon promlčen. Poněvadž tu těchto předpokladů není, bylo dle zákona nové podmíněné odsouzení vyloučeno. První soud, vycházející z právně mylného výkladu zákona, překročil svým výrokem o podmíněném odsouzení své trestní oprávnění a zavínil tak zmatečnost rozsudku podle čís. 11 §u 281 tr. ř.

Čís. 2036.

Lstivé předstírání rovná se svémocnému věznění nebo jinakému svémocnému překážení v užívání osobní svobody ve smyslu §u 93 tr. zák. jen tehdy, je-li jím v dotčené osobě vyvolána (mylná) představa, že jest uvězněna nebo že jsou tu jiné překážky, pro které jí není možno, aby se pohybovala podle své volné vůle, takže se cítí zbavenou možnosti volného pohybu.

Hluboký spánek lze s hlediska pojmu bezbrannosti a bezvědomí v §u 127 tr. zák. vytčeného klásti na roveň §em 125 tr. zák. předpokládanému stavu neschopnosti k odporu, přivoděnému obmyslným omámením smyslů výhradně tehdy, ustala-li spánkem činnost smyslů znásilněné (znásilňované) ženy, takže vůbec nepostřehuje, že se na ní vykonává soulož.

Souběh zločinů podle §§ů 93, 125 tr. zák. s přešupkem §u 516 tr. zák. a s přešupkem §u 20 čís. 2 zákona z 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n.

Ku zločinu podle §u 93 tr. zák. stačí po subjektivní stránce vědomí pachatelovo, že někoho proti jeho vůli obmezuje v osobní svobodě; v objektivním směru se vyžaduje, by omezení osobní svobody, nespočívá-li přímo ve svémocném věznění, blížilo se mu alespoň kvalitativně.

(Rozh. ze dne 25. června 1925, Zm II 187/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojme ze dne 20. března 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem

veřejného násilí podle §u 93 tr. zák., pokud napadl rozsudek ohledně Františky K-ové; ve zbývající části stížnosti vyhověl a zrušil napadený rozsudek ve výroku, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle §u 93 tr. zák. v případě Marie V-ové; podle §u 290 tr. ř. zrušil též výrok, jímž byl stěžovatel uznán vinným tímž zločinem v případě Františky K-ové a vrátil věc nalézacímu soudu, by o ní znova jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek první stolice ohledně případu Františky K-ové důvodem zmatečnosti podle čís. 10, ohledně případu Marie V-ové důvodem čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř. Pokud jde o případ Marie V-ové, nelze stížnosti upřít oprávněnosti. Není sice nesprávným názor nalézacího soudu, že omezení osobní svobody může se státi také lstivým předstíráním, ani další jeho názor, že osobou, která jest bez příčinění pachatelova bezbrannou nebo bez sebe, jest i osoba, jež jest v hlubokém spánku. Avšak lstivé předstírání rovná se v §u 93 tr. zák. předpokládanému svémocnému věznění neb jinakému svémocnému překážení v užívání osobní svobody, jen je-li jím v dotčené osobě vyvolána (mylná) představa, že jest uvězněna nebo že tu jsou jiné překážky, pro které jí není možno, by se pohybovala podle své volné vůle, takže se cítí zbavenou možnosti volného pohybu. Hluboký spánek lze s hlediska pojmu bezbrannosti a bezvědomí v §u 127 tr. zák. vytčeného, klásti na roveň §em 125 tr. zák. předpokládanému stavu neschopnosti k odporu, přivoděného obmyslným omámením smyslů výhradně tehdy, ustala-li spánkem činnost smyslů znásilněné (znásilňované) ženy, takže vůbec nepostřehuje, že se na ní vykonává soulož. Napadený rozsudek nezjišťuje ani lstivého předstírání onoho rázu, ani spánku této intensity. O lstivém předstírání stěžovatelově a o mylných představách V-ové, jako by jejímu volnému pohybu bránily překážky stěžovatelem uvězněním neb jinak způsobené, není v rozhodovacích důvodech zmínky. Skutečnosti, v napadeném rozsudku zjištěné, že V-ová procitla (teprve) tehdy, když si stěžovatel na ni lehl, začal jí nohy roztahovati a něco tvrdého naráželo na její přirození, poukazují nepopíratelně k tomu, že V-ová cítila, ačkoliv spala, každý dotek, přímo tělo, zejména rodidla zasahující a že činnost jejích smyslů, obzvláště citu tudíž neustala, takže u ní nešlo o spánek zmíněného rázu. Zneužíval-li stěžovatel spánek V-ové v úmyslu, by s ní mimomanželskou soulož provedl, svlékl-li jí kalhoty, zdvihl-li jí sukně a košili a lehl-li si na ni se stopořenou pyjí, neobmezoval ji tím nikterak ve volném pohybu; neboť V-ová nebyla si (jak stížnost právem vytýká) právě pro svůj spánek vědoma žádného obmezování osobní svobody, nepociťovala skutky stěžovatelovy jako újmu na tomto statku a stěžovatel sám chtěl přece, aby V-ová zůstala přes jeho počínání ve svém hlubokém spánku, v němž si přála zůstat. Podřadil-li nalézací soud přes to skutek stěžovatelův pod ustanovení §u 93 tr. zák., spočívá tento výrok na nesprávném použití zákona, obzvláště co do pojmu svémocného překážení v užívání osobní svobody a bylo — a to jak z dalších vývodů vyplyne — nikoliv podle čís. 9 písm. a), nýbrž z důvodu čís. 10 §u 281 tr. ř. zrušiti tuto část výroku o vině. Neboť nelze sprostiti

stěžovatele z obžaloby ani co do případu V-ové, jak tomu chce zmateční stížnost. Podřadění skutku pod ustanovení §u 128 tr. zák. brání (ačkoliv v tom, co rozsudek zjišťuje, slušelo by shledati jinaké (než soulož) pohlavní zneužití) úvaha, že spánek V-ové nerovnal se stavu bezbrannosti nebo bezvědomí. Použití §u 516 tr. zák. jest vyloučeno tím, že se skutek stal v noci a i jinak za okolností, za kterých sotva se mohl dostat k vědomí širšímu kruhu obyvatelstva. Avšak rozsudek zjišťuje, že stěžovatel jednal od samého počátku, ohmatávaje V-ovou necudnými doteky, plánovitě (v úmyslu s V-ovou souložiti), dále že jí, když ho, prociťnuvši, odstrčila, řekl, že se s ní jenom mazlí, a konečně, že se pak znova k ní přibližoval. Tyto skutečnosti poukazují k tomu, že stěžovatel sváděl V-ovou k smilstvu, a poněvadž jest V-ové teprve 15 let, ke skutkové podstatě přestupku §u 20 čís. 2 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n. Jelikož však není v rozsudku zjištěn subjektivní předpoklad tohoto přestupku, totiž že stěžovatel věděl o tom, že V-ová nedosáhla 16. roku svého věku, nebylo zrušovacímu soudu možno rozhodnouti ihned ve věci samé.

Neopodstatněnou jest zmateční stížnost, pokud napadá výrok, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem podle §u 93 tr. zák. v případě Františky K-ové. V tomto směru namítá stížnost, že se v jednání stěžovatelově nedostává pro skutkovou podstatu §u 93 tr. zák. ani nepřímého zlého úmyslu, §em 125 tr. zák. předpokládaného, takže jde pouze o přestupek §u 516 tr. zák. Avšak stížnosti budiž předem připomenuto, že §§y 93, 125, 516 tr. zák. chrání různé statky právní, obzvláště chrání § 93 právní statek osobní svobody, § 516 tr. zák. právní statek veřejné mravopoctnosti, takže přestupek §u 516 tr. zák. je ku zločinu § 93 jakož i k zločinu §u 125 tr. zák. v poměru souřadném, nikoliv podřadném a může se s tímto zločinem v témže skutku sbíhati. Než i jinak jsou vývody stížnosti pochybeny. Již nalézací soud podotýká správně, že cíl použití násilí, na příklad pohlavní zneužití napadené osoby, nepřichází s hlediska §u 93 tr. zák. v úvahu. Ustanovení §u 93 tr. zák. tresce poškozování právního statku osobní svobody samo o sobě. Použití ho jest ovšem vyloučeno, dojde-li poškozování tohoto statku beztak právního hodnotění tím, že se pachateli přičítá jako prostředek, tudíž jako zločin skutku s hlediska zákona dálejdoucím záměrem pachatelovým dotčeného, není však podmíněno tím, že byl takový další záměr pachateli z té oné příčiny, na př. pro dobrovolný ústup od záměru nepřipočítatelným. Naopak jest újmu pachatelem napadené osobě v její osobní svobodě způsobenou s hlediska §u 93 tr. zák. hodnotiti, i když tu vůbec nebyl záměr pachatelův, tuto újmu převyšující a k poškození jiného právního statku směřující. Než i stupeň újmy na statku osobní svobody, §em 93 tr. zák. chráněném, dlužno — uvažuje-li se o skutku podle §u 93 tr. zák. — hodnotiti s hlediska tohoto, nikoli s hlediska jiného zákona po případě pro další nepřipočítatelný záměr pachatele k němu se vztahujícího. Proto nezáleží ani na tom, nesl-li se úmysl stěžovatelův za takovým stupněm násilí, jaký předpokládá skutková podstata §u 125 tr. zák. slovy, že pachatel učinil napadenou osobu neschopnou, by mu činila odpor. Rozhodným jest a stačí skutkový závěr rozsudku, že si stěžovatel byl vědom, že K-ovou proti její vůli v osobní svobodě omezuje. Zjištěním tohoto vědomí je skutková podstata zlo-

činu §u 93 tr. zák. po subjektivní stránce splněna. Stížnost, řídící se opačným názorem, jest neodůvodněna a bylo ji v tomto směru zavrhnutí.

Než napadený rozsudek trpí v posléze uvedeném výroku o vině vadou, zmatečnými stížnostmi sice neuplatněnou, k níž však, ježto je rázu hmotněprávního, bylo přihlížeti z moci úřední (§ 290 tr. ř.). Vada se týká objektivní skutkové podstaty zločinu podle §u 93 tr. zák., jehož se obžalovaný podle rozsudku dopustil na Františce K-ové. Skutkové podstaty tohoto zločinu tu vůbec není, pokud obžalovaný podle zjištění rozsudku chytil Františku K-ovou v kuchyni mlýna, tlačil ji na lavici a zdvihl jí sukně, žádaje, by mu byla po vůli, neboť jednání obžalovaného nedosáhlo v tomto případě intensity omezování svobody, v §u 93 tr. zák. předpokládané, když, jak rozsudek rovněž zjišťuje, Františce K-ové se podařilo odvrátiti útok obžalovaného prostě tím, že ho odstrčila a utekla dveřmi do mlýnice. Jde tedy pouze o to, zda obžalovaný spáchal zločin podle §u 93 tr. zák. svým dalším jednáním, totiž tím, že Františku K-ovou, jak rozsudek zjišťuje, do mlýnice následoval, kde ji zase rukama uchopil, žádal ji, by mu byla po vůli, tlačil ji ke zdi, zdvihl jí sukně a snažil se svým nahým pohlavním údem vniknouti do jejího přirození. Podle stálé judikatury tohoto i bývalého vídeňského Nejvyššího soudu, vyžaduje se k zločinu podle §u 93 tr. zák., by omezení osobní svobody, nespočívající přímo ve svémocném věznění, blížilo se mu alespoň kvalitativně. Zda jednání obžalovaného v mlýnici dosáhlo této intensity, nelze na základě spisů bezpečně posouditi, i když rozsudek dále zjistil, že Františka K-ová bránila se stěžovateli, co jen mohla a držela nohy křížem, že tahanice s obžalovaným trvala delší dobu, až se vracel Ch. s povozem a proto U. ji pustil, neboť to vše nasvědčuje tomu, že jednání stěžovatelovo proti K-ové snad bylo pouhým stěžováním jejího volného pohybu, což jest s hlediska zločinu podle §u 93 tr. zák. beztrestným. Za účelem posouzení otázky, zda tu byla zákonem předpokládaná intenzita útoku na osobní svobodu podle §u 93 tr. zák. jest zapotřebí zjištění, že obžalovaný uchopil se obžalované a přitlačil ji ke zdi takovým způsobem, že ho nemohla odstrčiti a nebylo jí možno utéci, jak to učinila před tím v kuchyni, a že tato intenzita útoku obžalovaného netrvala tak krátce, že by útok pro své rychlé pominutí nebyl Františkou K-ovou ani počítován jako omezení osobní svobody. To v napadeném rozsudku není zjištěno. Uznal-li nalézací soud stěžovatele bez tohoto zjištění vinným zločinem podle §u 93 tr. zák., jest tento výrok zmatečným podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Bylo jej proto podle §u 290 tr. ř. zrušiti a věc, ježto není zralou k rozhodnutí ani ohledně tohoto případu ani ohledně případu Marie V-ové, v celém rozsahu vrátiti soudu první stolice, by ji znovu projednal a, doplně ji ve smyslu shora uvedených vývodů, znovu rozhodl. Kdyby nalézací soud při novém rozhodnutí o vině stěžovatelově neshledal v jeho jednání proti Františce K-ové zločin podle §u 93 tr. zák., bude mu ovšem uvažovati, zda tento čin stěžovatelův nespadá pod skutkovou podstatu přestupku podle §u 516 tr. zák. Bude proto nutno zjistiti, zda útok obžalovaného proti Františce K-ové se odehrál v místnosti veřejně přístupné a mohl-li býti osobou třetí postřehnut.